

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 79150-09-24 קרן נ' מקס איט פיננסים בע"מ

לפני כבוד השופט טל חבקין, סגן נשיאה

התובע:

גד קרן

נגד

הנתבעת:

מקס איט פיננסים בע"מ

פסק דין

לפניי תביעה קטנה על סך של 22,500 ש"ח שעילתה פיצוי ללא הוכחת נזק בגין משלוח 19 דברי פרסומת ששוגרו לתובע באמצעות מתקן בזק בלא שניתנה הסכמתו לכך, בניגוד לסעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 ("החוק").

1. הנתבעת היא חברה ישראלית שעיסוקה בסליקת כרטיסי אשראי ומתן שירותים פיננסיים. אין חולק שמדובר בחברה בעלת היקף עסקים ניכר. התובע הוא לקוח של הנתבעת במובן זה שהיא הנפיקה לו כרטיסי אשראי לאורך השנים. בין הימים 23.7.2024 ל-18.9.2024 התובע קיבל מהנתבעת 19 הודעות פרסומיות שנשלחו במסרונים לטלפון הנייד שלו, והעתקן צורף לכתב התביעה. התובע, שאינו מעוניין לקבל הודעות כאלו, שלח לנתבעת שתי הודעות סירוב (כמשמעותן בסעיף 30א(ד) לחוק) למספר הטלפון המצוין בהודעה כדרך הסרה (נכתב: "להסרה שלח 'הסר' ל-0508085550"). שתי הודעות הסירוב נשלחו בהצלחה ולא התקבלה הודעת שגיאה. אף על פי כן המשיך התובע לקבל הודעות פרסומת אחריהן: 16 הודעות התקבלו לאחר הודעת הסירוב הראשונה, ו-3 התקבלו לאחר הודעת הסירוב השנייה. כלל ההודעות כוללות מסרים שיווקיים ופרסומיים לרכישת מוצרים או שירותים מהנתבעת. ביום 19.9.2024 התובע שלח לנתבעת מכתב התראה לפני נקיטת הליכים משפטיים שבו דרש פיצוי ללא הוכחת נזק בסך של 18,000 ש"ח ולמצער 90% מסכום זה. הצדדים לא באו לעמק השווה. מכאן התביעה.

2. במישור המשפטי טוען התובע כי הנתבעת מפרה את החוק באופן סדרתי, לרבות את סעיף 30א(ד)(1) הקובע כי "הודעת הסירוב תינתן בכתב או בדרך שבה שוגר דבר הפרסומת, לפי בחירת הנמען"; את סעיף 30א(ה)(1)(א) הקובע שיש לסמן הודעת פרסומת ככזו; ואת סעיף 30א(ה)(1)(ב) הקובע שיש לפרט בהודעה את כתובת החברה ודרכי יצירת הקשר עמה. נתבע סך של 19,000 ש"ח כפיצוי ללא הוכחת נזק בגין ההודעות, וסך נוסף של 1,500 ש"ח בגין פגיעה בפרטיות והוצאות משפט.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 79150-09-24 קרן נ' מקס איט פיננסים בע"מ

3. הנתבעת טוענת שהיא תאגיד שומר חוק; שאין היא נוהגת לשלוח הודעות פרסומיות ללא רשות, ושבדרך כלל היא מסירה את מי שמבקש זאת מלוח התפוצה. פסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק מצריכה שההפרה תהיה בודדעין, ותנאי זה לא בוסס בענייננו, כך הנתבעת. במקרה דנן הייתה תקלה נקודתית שמקורה בהחלפת ספק תקשורת, והתובע הוסר לאחר שפנה אל הנתבעת בכתב. הנתבעת טוענת שהתובע צבר הודעות כדי לזכות בפיצוי; שאם היה מאבד את כרטיס האשראי היה פונה אליה ומוודא שיוסר; ושאין מקום לפצותו כלל משום שאין צורך או מקום להרתיע את הנתבעת.

4. התשתית הנורמטיבית בסוגיה היא שדה חרוש היטב. אמת המידה לפסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק בגין שיגור שלא כדין של דבר פרסומית באמצעות מתקן בזק לפי סעיף 30א(1) לחוק התקשורת התוותה בשני פסקי דין שניתנו בבית המשפט העליון – רע"א 2904/14 גלסברג נ' קלאב רמון בע"מ (27.7.2014) (דן יחיד); רע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי (4.8.2014) (מותב שלושה). בעניין חזני קבע בית המשפט העליון כי בבואו לקבוע את סכום הפיצוי כאמור יש להקנות משקל לתכליות החוק: אכיפה, הרתעה יעילה ועידוד הגשת תובענות מצד אחד; ולהקפיד שהפיצוי יהיה מידתי ולא מעבר לנדרש לשם השגת אותן תכליות מצד שני. הפיצוי נועד להכווין את התנהגות המפרסם באופן שפרסום עתידי במתכונת זו יהיה בלתי כדאי עבורו. לשם כך יש לשקול שני סוגים של שיקולים: הסוג הראשון מתמקד בנסיבות ביצוע ההפרה וכולל בין היתר את תוכן הפרסום (אם הוא פוגעני אם לאו); את התנהגות הנתבע; את הרווח הצפוי לו מן הפרסום (ככל שניתן להעריכו); את מספר דברי הפרסומת ששלח לתובע (ואותן בלבד); וכמה הודעות נשלחו לכל כתובת (אם מדובר במשלוח בודד לכל כתובת או בהפרה חוזרת ונשנית). בית המשפט הדגיש כי כמות ההודעות שנשלחה לתובע גודרת את תקרת הסכום שאפשר לפסוק, אך מעבר לכך היא אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים האמורים. נקודת המוצא היא שתביעה בגין הפרה בודדת תזכה את התובע במלוא הסכום כדי שתושג התכלית ההרתעתית. ככל שמספר ההפרות עולה כך גדלה התקרה שבית המשפט רשאי לפסוק, אולם עליו להיעצר בסכום המשקף הרתעה יעילה בנסיבות העניין ולא מעבר לכך. סוג שני של שיקולים שנדרש בית המשפט לשקול עניינו בשאיפה לעודד הגשת תביעות יעילות שמטרתן להגשים את תכליות החוק. לשם כך יש לשקול את עלויות ניהול ההליך ביחס לתועלת שתופק ממנו. נקבע כי יש לפסוק שכר טרחה והוצאות בסכום שבמכלול יהפוך את הגשתה לכדאית (עניין חזני, פסקה 10). השופט (כתארו אז) רובינשטיין הדגיש בעניין חזני כי לבית המשפט יש שיקול דעת לקבוע את סכום הפיצוי בהתאם למכלול נסיבות העניין. הלכות אלו טעונות יישום בענייננו.

5. נסיבות העניין שוקלות לפסיקת פיצוי ברף הגבוה. עסקינן בחברה בהיקף פעילות גדול, והדבר הוא מן המפורסמות שאין צריכות ראייה. טענה ההגנה העיקרית של הנתבעת היא שמדובר בטעות נקודתית על רקע החלפת ספק תקשורת. ברם טענה זו נטענה ללא בדל של ראייה ולא בוססה. ההודעות אכן מפרות את הוראות החוק במובן זה שלא נכתב בתחילתן שמדובר בהודעות פרסומת (תוך הפרה של סעיף 30א(ה)(1) לחוק); לא צוינו בהודעה שמו של המפרסם, כתובתו ודרכי יצירת

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 79150-09-24 קרן נ' מקס איט פיננסים בע"מ

קשר עמו (תוך הפרה של סעיף 30א(ה)(1)(ב) לחוק); והעיקר הוא שמנגנון ההסרה אינו בא בגדר "דרך אפשרית למשלוח הודעה [הכוונה להודעת סירוב – ט' ח'] כאמור שהיא פשוטה וסבירה בנסיבות העניין" כמשמעות דרישה זו בסעיף 30א(ה)(1)(ג) לחוק. זאת משום שבמקום לאפשר הסרה בדרך של השבה במסרון למספר הטלפון שממנו התקבלה ההודעה – פרקטיקה ידועה ומקובלת במקרים מסוג זה – מנגנון ההסרה הקיים מחייב את הנמען לשלוח הודעה למספר טלפון אחר, שונה. בתוך כך עליו להקליד את מספר הטלפון תוך זכירתו לשם כך. זהו מנגנון הסרה מכביד, אשר לבטח גורם לכך שחלק מהנמענים לא יטריחו את עצמם להקליד מספר טלפון אחר ולפעול להסרתם מרשימת התפוצה, וכך ימשיכו לקבל הודעות למרות שהם לא מעוניינים בכך (השוו לת"צ (שלום ת"א) 24814-04-22 **ביטון נ' מ.ש.ק. שירותים תפעוליים בע"מ**, פסקה 46 (12.5.2024) (השופט ליאור גלברד)).

6. סוגיית מנגנון ההסרה עלתה בדיון, ועולה שהנתבעת עודנה נוהגת כך, לא פעלה לשנותו, ולא ידוע לנציגתה על כוונה לשנותו. לטענת התובע, שלא נבדקה אך גם לא הוכחה על ידי הנתבעת, הוגשו נגדה תביעות ספאם נוספות בגין התנהלותה האמורה.

7. טענת ההגנה של הנתבעת, שלפיה משלוח ההודעות לאחר הסירוב לא נעשה ביודעין, לא יכולה להתקבל על רקע סעיף 30א(י)(5) (א) הקובע כי לא תעמוד למפרסם הגנה שעה ששלח הודעות פרסומת לאחר שניתנה לו הודעת סירוב. בענייננו כלל ההודעות מושא התביעה נשלחו לאחר שניתנה הודעת סירוב, שלוש מתוכן נשלחו לאחר שתי הודעות סירוב.

8. הפיצוי בתיק זה נדרש להיות ברף הגבוה כדי לעמוד בתכליות החוק. אשר לתכלית ההרתעתית: מדובר בתאגיד שהיקף פעילותו רבה, יש לצפות ממנו לקיים את דרישות החוק קלה כחמורה, ובכלל זה שהודעותיו יכללו את הפרטים הדרושים לפי החוק; ובעיקר שמנגנון ההסרה שלו יהיה פשוט וסביר בנסיבות העניין – תנאי שאינו מתקיים כרגע, חזקה שלא בכדי. ההנחה היא שהנתבעת נוהגת כפי שהיא נוהגת משיקול של כדאיות כלכלית, ויש לפסוק פיצוי בסכום שיגרום לה להפנים את הנזק החברתי שהיא גורמת באמצעות משלוח דברי פרסומת שהנמענים אינם מעוניינים בקבלתם, אך אין להם תמריץ מספיק להסיר את עצמם באמצעות מנגנון הסרה מכביד ולא יעיל.

9. התובע קיבל מספר רב של הודעות לאחר הודעת הסירוב, 19 במספר. איני סבור כי יש מקום לפסוק פיצוי של 1,000 ש"ח בגין כל ההודעות. די בסך של 10,000 ש"ח בתיק זה כדי לענות על שתי תכליות החוק, בהינתן טענת התובע שהוגשו נגד הנתבעת תביעות רבות נוספות, ועד שאלו יתבררו יש באפשרותה לשנות את מנגנון ההסרה, וכך, אולי, להפחית את סכום הפיצוי שייפסק באותן

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 79150-09-24 קרן נ' מקס איט פיננסים בע"מ

תובענות, אם וככל שייפסק, ואיני קובע מסמרות. סך של 10,000 ש"ח הוא סכום שדי בו לתמרץ הגשת תובענות יעילות כגון דא, וכך מוגשמת גם התכלית השנייה.

10. לא מצאתי מקום לפסוק פיצוי נוסף בגין פגיעה בפרטיות.

11. סוף דבר: התביעה מתקבלת בחלקה במובן זה שהנתבעת תשלם לתובע סך של 10,000 ש"ח וכן 500 ש"ח הוצאות משפט. הסכום ישולם תוך 30 יום שאם לא כן ייתוספו לו דמי פיגורים כדין.

אפשר להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו תוך 15 יום ממועד המצאת פסק הדין.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, י"ח באדר התשפ"ה, 18 במרץ 2025, בהעדר הצדדים.

טל חבקין, שופט, סגן הנשיאה

